

Onagy Zoltán — Stróbl N. Daniel

A méz holdja

Vendégségben az „Időnek járása”-nál

Máig meg tud lepni, mert tegnap nem volt módja rá: sokasodnak. érkezők, öblögetnek a test ismeretlen fájdalmai, a reggeli csúz, az esti könyék, az éjszakai derék, s a közbülső, nikotinmérgezésre utaló fejfájdalmak. Mindezek viharos bizonytalansága, harsogó akácerdeje a hulló száraz ágdarabok esőjében: meddig ér az élet, meddig nem hat oda, ahová nem szabad hatnia, ahol már végletes és csábos hipochondria, ahol arról szól az idő vendégsége, hogy megvásárolod-e magadnak a nyugalmat és az elzárkózást, s ha igen, mennyiért. Hogy ne tépd magad képzelt köszvényel, csúzzal és nikotinos fejfájdalmakkal, ne tépd betegségeid miatt. (Amíg nem halsz bele, minden betegség képzelt. Amint belehaltál, mindegy, igaz-e az előző tétel.)

Tudom mindezt. Tudva mindez. Regisztrálva mindez úgy, hogy nem maga a regisztrátum a dolog lényege. Ám amikor megszólal a szirén éneke, amikor a Bazilika alól a Duna-parti tenger célzottan-kódolva átüzen a légen az örökké nedvesen fénylő Néceidák modorában, azt mondja: gyarapodik testemen a só, le kellene nyalogatnod, mielőtt olyannyira „elfüszerez”, hogy úgy maradok. Eképpen szignálja: „vízi tündér”, „Siréénia”, „Szirén”, „hableány”, „Mirjam”, „Vénusz”, „vítitündér”, „Aphrodite”. „Egy szerelmes gyónás volt, *Confessio amantis*, hallod? Hallasz?” — búgja az éjszaka csendjéből az éjszaka csendjébe.¹

Máig meglep, sokasodik, érkezik, öblöget a test ismeretlen fájdalmaival, a reggeli csúz, az esti könyék, az éjszakai derék, a közbülső nikotinmérgezésre utaló fejfájdalmak. Mindezek elszigetelő bizonytalansága: meddig ér az élet?

És nem, és sehol semmi? És minden külön hang, az összes múltó időre vonatkozó aspektusuk elmarad, mire befűzöm a bakancsot, elmarad a reggeli csúz, az esti könyékfájdalom, az éjszakai derék, a tompuló időre vonatkozó goromba figyelmeztetések.

Még a fülben a szirén utolsó taktusai, de már nyakban a hangból és két hosszú hajfonatból készült hurok, már húz a víz alá, már só és még só, és semmi oxigén.

---

¹ Név szerint: Kaya Radio Sex Appeal, aki rövidesen életteli szereplőjévé válik a történetnek, aki egy teljes külön hasábot ragad ki a *101 véres ezredvégi nap* című lapból.

Latens poézis 1.*(Fejezetek a magyar viktorianizmus történetéből)**Történeti előzmények (Puttó)*

Egy esztendővel a viktorianizmus betörése, három hónappal az első függetlenségi próbálkozások után talán kellő történelmi-mazochista távlattal rendelkezünk, hogy megértsük, mi történt a palóc tájban 199. tele és 199. ősze között.

Kilenc hónapnyi anonimitás, törvényen kívüliség, annak rutinja és tapasztalata nem lebecsülendő tudás. Bár önmagában még nem indokolná a bátorságot, amely ahhoz szükséges, hogy a viktoriánussá vált férfiú átfogó elemzést készítsen közelmúltjáról, mi több, vázolni próbáljon olyan irányokat, melyek tervei és szándéka szerint más minőségű távlatot nyithatnak a 2000. évet követő új évezredben.

Az *l. p.* — túl a nem konkrét tárgyú bátorságon és bárgyúságon — rögzíti majd, miféle vígjátéki szírehangok hozzák az általánost és a napi viktorianizmust, milyen eltéveszthetetlen jellemzőivel találkozhat a figyelmetlen férfiember, aki esetleg nem borult valamely korabeli viktorianizmusával, vagy borult, de az eset nem járt kiemelt színeffekkel, nem látott lilát, amikor pofára esett.

Az *l. p.* kart karba öltve az *alapvetéssel*, a Külön hasákkal egyféle tipikus brosúraszerkezet keretein belül maradván kutatja a jellem és a promiszkuitás elképesztő sokszínűségét, az akart szavahihetőség sodró varázsát, misztikuma nélkül leírja az elrabolt ezüstök eredeti helyét a konyhapalczon (bár ez még nem eldöntött), valamint: bédekker-jellegén túl utólagos (utóvéd)-vallomástétel, vádbeszéd, de példabeszéd is — szándéka szerint ablakot tár e különös, hazug esküt tevő kanonokkal bőven ellátott korszak titkaira.

Az *l. p.* mindazonáltal, hogy nem daloskönyv a századfordulóról (durván leegyszerűsítve), egyetlen gonosz célra koncentrál, a miértjét keresi, hogy a két „örök” kanonok közül miért fekete, gonosz az egyik sorsszerűen, s a másik miért angyalszárnyon repkedő jó, sorszerűen.

Antiviktoriánus alapvetés*(A tanítvány szerény előhangja)²*

Ez, itt, külön műfaj. Az első héten valóban azt gondoltam, korábban rajongója volt a viktoriánus kori irodalomnak (Hardy, Kipling, Wells, Wilde), de most szakít, kész, nem tűri tovább azt a fajta dekadenciát, a megfáradt formakultúrát, a könnyimirigyeket próbára tévő summázatlan romanticizmust. Netán, gondoltam meglepve, a világhírodalmi

² Valóban így és ez: szerény előhang. Kis barátom, vérem Stróbl N. Daniel, akivel együtt készítünk egy véres hetilapot (*101 véres ezredvégi nap* címmel), belekotort az elkészült anyagba, és egyik reggelre, amikor előző napon (főszerkesztőként) szégyenteljesen lemaradtam a lapzártáról, a kész részletekből unalmában összeállította jelen elbeszélésfüzért. Néhonnan kicenzúrázta a vadabb részeket (pornót, lírát, sátánit), itt-ott kézi irányítókot helyezett el a viharosabb betétek közé, sűrű bocsánatkérések közepette. Ezek nagyobb részét nem hagytam meg. Terhes, mondja, és nem illik minden írásban újra és újra elmagyarázni az elejétől kezdve az elejét. Jól van, mondtam, lehet, de nem köszöngettem a munkát. Így is lehet. Az irodalom olyan, hogy mindenhogyan lehet. A nő is olyan, de az irodalom olyanabb. — O. Z.

szemléletért volt odáig az öreg. De nem. Máig nem derült ki, mi is ez. Talán olyan hátrvonásnak tekinti és úgy kezeli, mint a történelmi változások törvény- és szabályszerűségét. Mint a királynő éppen száz éve bekövetkezett halála utáni, erőviszonyaiban változó világ újrafelosztását. 2000-ig volt ami, 2000 után következik a másik világ. Az antiviktorianizmus. Műfajilag. E szignifikáns jelölésmód — a hiénakutya körbefutja a bozótost, kiszabja magának, de jelöli azt is, innen tovább már nem az én birodalmam — nem árthat. Ez, mondjuk, világos.

A főszerk. ehhez készíti a sajátos, nem minden alkalommal követhető miniatúrákat, rezisztencia-díszleteket. Hogy immunissá váljék. Ki akar keveredni, közben bekeveredik.

Talán. Ki lát bele egy öreg paliba, aki maga sem akar magába látni, mert pontosan tudja, mit talál ott, és nem akar szembesülni csak tízévente egyszer. Akkor is, ha nem képes elodázni még tízre.

Hová sorolható? Miképpen fér egy napilapba, máig nem értem. De nem is az én dolgom volna ez. Ő tudja. Ha diktál, begépelem. Ha maga csinálja, korrektorként és olvasó szerkesztőként is úgy olvasom, hogy nem értem, mi mit jelent. (S ami rosszabb: ez a része nemigen érdekel. Az élet nem lehet ennyire bonyolult.)

Nincs hús, azt látom, a hússal egyre több a problémája, a húsevőkkel főleg (húsevő-mindenevő-vel), ebből következően mindent elönt a penészes krumpli büze, a sárgarépáé, és leng a lenyúzott poézis a száradó rizzsel televágotott töltelék fölött. Ha jól látom.

Örömmel köszönti Önöket az „ifjú és meggondolatlan”
főszerk. h.: S. N. Daniel

Antiviktorianus alapvetés II.

Tegnap hajnalban központi bizottsági határozattal véget vetettünk a hamis erkölcsiségű, szemforgató viktorianus kornak. Korábban nem volt szükség hasonlóra. A kor- és kórvégek, a dolgok, a dolgok jelentősége elmúlt, mint a nátha, a hátfájás. Most pedig vulkanikus természetű miatt nyakunkon maradt. Több ok is felsorolható a szokatlanul goromba határozat időszerűségének bizonyítására. Néhány közülük.

Az első és legfontosabb: nyomasztólag hat, mint az új mocsárban vándorló új Marxista Gondolat (Mysl Marksistowvka). A második, nem kevésbé első: a viktorianizmus puttói oeurvje letúrta a hagyományos palóc monogám alapállást. A viktorianizmus olyan, a Bánomi Központi Bizottság előtt eddig ismeretlen szerkezetű monogámia, mely az alkalmi poligámiát a szakmai-baráti viszonyrendszerek közönséges tartozéka-ként fogadja el. Mennydörgéshez rendeli a zivatart, s ez ismereteink szerint meghamisítja a természet fennálló rendjét. A monogámiáról, mely a jövőtudat nélkül vegetálók mindennapjaiban suhanó derűvel csusszan a poligámiába, később (ha értelmét látjuk).

100 nap hátra az évezredből (ha úgy számoljuk, hogy 2000-ben van vége, nem 2001-ben). A misztikusok úgy búcsúztatják: nyakunkon a világvége, szabaduljunk balanszainktól. Amit nem értékeltünk a maga helyén, attól nehéz. Amikor nem tudhatni előre, mi teher egy léghajóban, mit dobunk kínunkban az alattunk sétáló gondtalan népek fejére, akkor nehéz. Mi is valahogy így, nehezen. De a tervnek, a BKB utasításának megfelelően.

Antiviktoriánus alapvetés III.

Ma már látszik a viktorianizmus.

Látható, mennyire bonyolult, áttekinthetetlenül kusza belső rendszer vezényli a szivárványos látszatok ellenére. Óriási lila területek, feltáratlan ásványkincs, kalandorszellem. Ismerem. Folyamatosan regisztrált hamis lokalitása és hazug globalitása kényszerít rá, hogy elvagdossam a kampókhöz kötött zsinórokat. A nyájas és zöld Palócföld nem tűri a zsinórpadlás direkciót, nehezen mondja ki, nehezen határoz, de ha igen, már nem vitázik.

Nem remélem, hogy bárkinek fontos lehet, ami itt a következő 100 napban igen. Azt sem gondolom, hogy akinek reggel van, annak fontos volna a másik, akinek este. Elég régen törvényi rangú, hogy mindenkinek a maga üdvössége jár a szeme előtt, s az üdvösség érdekében akár el is veszíti az üdvözülés lehetőségét. Mi az üdvösség, kérdezi Gandol. Találkozás önmagaddal. Mi a kárhozát?, tetézi pofátlanul a kérdést. Találkozás önmagaddal, ismétli meg a választ. (Ki ez a Gandol, honnan ez az öreg, „dobja be, örizze meg”-cédula? Gandolt nem, Yves Gandon francia író találok, aki tizenkét kötetes folyamán kutatatta, a tizenharmadik századig visszaásva a francia női lélek rejtélyét. Hm. Isten ujja. A Szőfajtómre mutató isteni ujj).

Ez az. Erről van szó. Találkozol magaddal, véged. De hát nem lehet másképpen. Ki ki megy a maga megszabta, vagy a szerencse által aláírányított úton. És megérkezik valahová. vagy nem érkezik meg sehová. Csak azok különböznek, akik maradnak, akinek nem szólt senki, hogy indulni kellene.

Vissza a rezervátumba, gondolom, amikor már hetek esnek ki, korábban a napokat is soknak találtam, és közben szinte nem mozdul semmi. Lesz rá néhány napom, hogy eldöntsem, melyik lábam vágom le, hogy ne induljak. Mert amputáció következik.

A struktúrájának változnia kell, tehát megbillentjük valahogyan. Amikor Huxley elhatározta, hogy megváltoztatja a világot a darwini tanok intenzívebb és szélesebb körű megismertetésével, az a kérdés, meg kell-e változtatni az általános struktúrát, rá kell-e nyitni néhány kaput a középkori éjszakára. Újra kell gondolni az alapokat, az oktatást, a vallás defekcióihoz idomuló viszonyrendszert. Itt tartok. Átgondolni az alapokat. A kambriumi kőületeket. A szembetegségek karát, melyek közös zenekari rendjük szerint önállóan képesek ellenséget alkotni. A szem (és a farok) hajlik rá, hogy egyedül döntsön, ne kérjen tanácsot, ne csak közvetítsen, ami a dolga volna.

Ez az ezredforduló előtti századik este minden bizonytal a viktoriánus kor utolsó pillanata. Visszatolatunk egy kellemesebb, lágyabb, lazább világba, mely kevesebb gyilkolással fűszerezelt. Annak ellenére, hogy sohasem ártalmas, ha az alanyt leölése előtt megnyúzzák, mert csak amikor veszteségeit veszi számba, akkor ébred rá, onnan, a polcról hiányzik valami. De mi?

Antiviktoriánus alapvetés IV.

Nehéz érteni, de még gágog "A kód vizsgálógog". Miért? Most jön vissza egy szöveg a gyanakvásról. Hogy a szerelem gyanakvóvá teszi az ember. Amikor a produkció nem magát a produkciót, hanem a mögöttes oktatókat, az ellenőrizhetetlen szenvedélyt jelenti. Amikor a lendület leválaszt, és a másakra vonatkozó, szépen hegyezett szervilitást hozza. Falhoz szögezi.

Korábban semmi zavaró. Egy-egy kor csendben zárult. Halkan be az ajtót. Ha el, pontos, félreérthetetlen, hálás szavakkal.

Ez a korszakhatár meglepően más. Hamisítatlan kiszagzajleg: sértettség, gyűlölet. Ajtó és ablakbeugrás. Hull a vakolat, repül a gitt, csörömpöl az üveg. Miért? Nem volt tán meghatározó a szerep a szerepben? Nem én írtam, nem én rendeztem, miközben korábban én írtam és rendeztem? A figura ösképe átalakult, kicsúszott a kezemből? Husz, akit a Posztilla után elkap az érinthetetlen gépezet és bedarálja? Ezzel kellene valamit kezdeni, még a zsinat előtt. Újrahúzni a grafikák erőteljes vonalait.

Szenvedély: Aszongya hajdanában-danában, még a viktoriánus korban, hogy ő nagyon szenvedélyes, nagyon impulzív, hogy sokszor nem képes parancsolni az indulatainak. Én erre azt, még a viktoriánus korban ez a gondolat, amikor úgy tűnt, értelme van gesztuson, különös szokásokon tündönni, megfigyelni, belenyúlni esetleg, alakulni hozzá, bentről javítani, mint a kommunisták a Pártot, bentről a jót, tehát ekkor még úgy volt, mert úgy lehetett, hogy értelme látszott, azt gondoltam szomorúan, magamnak és magamban: bazdmeg anyagom, egyszerűen és parasztosan, belülled az önfegyelem hiányzik. És önfegyelmet, a másik tiszteletét negyvenévesen már nemigen osztogassák a sarkon. Ottan és onnat mást osztogatnak. Majd meglátod, ha megéred.

Vendégkör: 1. db ember, legyen az nő avagy férfiú, amikor érkezik, vendégnek nevezük. Ha hímmemű ez a vendég, akkor nem úgy. Lecsós nyúl, sörök, végtelen duma, fociról, politikáról, lehető és lehetetlen nők különös fanszörzetéről. Létező és a fantázia szintjén unikalizált nőkről. Feledhető. Nem úgy. Egy férfiúi vendég hason korosztály. Nem hason korosztályos férfiúi vendéggel — ilyen rendszerint nincs is, ha van, nem vendég —, a tárgyalást rövid úton megszakítjuk.

Ha viszont a vendég nőnemű, és ő a férfiakról mesél legszívesebben, nem a madarokról, egérről, vadludakról, netán a nagypapa fehér bajuszáról, ezt nem könnyű érteni. A férfiak nőről szóló meséi színesebbek, könnyedebbek, céltudatosabbak, mert kétség nem fér hozzá, a mese a nőről, a valóságos, netán virtuális nőről szól, de soha nem a férfiember teljesítményéről, ha némelykor arról is, ám a teljesítményben is a nő a lényeg. A nő megsemmisítő szándékkal szónokol a tegnapi férfijairól, és fogalma nincs, mikor, és hol kell letűznie a határt jelző karókat. Egy férfi legalább azt tudja, miről szabad mesélni. A fontos nőről ritkán. Fontos esetekről még ritkábban. Meghatározó nő szinte soha nem kerül két korszak közé a kocsmasztalra.

Vámpír: A vámpír (nemzetközivé vált szerbhorvát főnév), amikor vámpírol, az jót tesz a fickónak, bár mesesik, hogy menekülne, mert nem tiszta a rajta való vámpírolás eredete, a távlatok, a jövődől. A férfiak egy része menekülne ilyenkor. Bár a vámpírnak nevezhető némberről elmondhatni: a nehéz feladat — pl. ha poligámot kell monogámmá, vagy fordítva, monogámot poligámmá tenni — megsokszorozza erejét. Éppen most jött egy szenzációs analógia: ha meglátja a férfiban lévő lehetőséget, akár félmér földes csöböl is kiszívja a golflabdát. Szép és találó.

Vamp: a vámpír féltestvére, de konkrét célok nélkül. Sem a vámpírra jellemző a rendszerezés, sem a tervezés mindenhatósága, annak életvezetésre irányuló koherenciája nem zavarja mindennapjait. A vamp és a vámpír abban különbözik, hogy ahol a vámpír félmér földes csöböl, ott a vamp mérföldesből, erőlködés nélkül.

Amennyiben a feladat és az erőlködés, a kábítás és az elképesztés szándéka mozgatja: a három mérföldes csö sem akadály, és nem horpad a homloka, még mindig nem jelennek meg homlokán a verejtékcseppek. Levegővétele sem válik zaklatottá. Csak az orroccka szuszog csendeskén, érzéken.

Antiviktóriánus alapvetés V.

Olvasom: O. a legújabb kor viszonyaira minden rezzenésében rímelő, az új politika kulturális értékrendjének valósággá nemesülő profizmusa, racionalitása megrendítő. Ezek a lányok mindent megtanultak, amit meg kellett tanulniuk a hatalom megragadása érdekében.

De mondom, *alapvetésben* nem beszélünk hatalomról. Egy periodikáról beszélünk, mely a világirodalomra specializálódott. Egy szerkesztőségről és egyebekről, amit ezen a vasárnap reggelen nem folytatunk. Elhallgatunk, mint a csuka a parton. Csuka vagy banánhal hasal a parton, fölötte zúgva fejezi be első gyors körét a legéltrevalóbb kékhasú döglégy. Nem lehet beszélni és nem beszélni egyszerre, amikor megszólal — *ex capite foetet piscis* — fejtől bűzlik a hal. A hal nem szól, ha tele a szája, ha pedig ne szól, nem a fejtől bűzlik, ez akár egy ótestamentumi igazság, megáll támogatás nélkül. És én?

Lemerülünk a délelőttbe T. Artaud-fordításával, Friedell művészeti tanulmányával és ott maradunk, olvasunk, nem beszélünk. Mi sem bűzlünk fejtől. Ring a délelőtt. Szeretjük, ha ilyen. Ha napló, ha nem napló, ha vonatkozik, ha megoldás, ha nem, ha ezzel egy délelőttre újra elvetjük a megoldás lehetőségét. Nem kötelező szünet nélkül megoldani.

Eztán el a melankóliába. Édes, édes melancolia. Variációk melankóliára, mottó: Dürer *Melencolia I*, és sok Chopin.

Nézem, nézegetem, és most végre megértek valamit, amit eddig nem. Magamra figyeltem, nem kerestem *hózzá* a kulcsot, úgy gondoltam, magamhoz kellene elsősorban. Pedig nem. És ez sajnálatos.

A felismerés is sajnálatos. Én, aki soha nem tévedek, tisztán látom a másikat, elhelyezem a rendszerben. Ha módosítanom szükséges, az nem több, mint néhány centiméternyit odébb tolni a harmadik polcon a könnyen mérhető aktuális fény-árnyék játéknak megfelelően. Az op-art hol feketébe, hol fehérbe mozdul. Most bizony végzetes. A despota nyit kaput, aki előbb hisz a narratívának, mint saját kipróbált szemének.

Kötelező olvasmánnyá tenném következő kapcsolataidban, következő gyanútlan kapitányaidnak, akik számítanak rád, akik az első időszakban azt gondolják, amit én, szétszedhető, összerakható, megváltoztatható vagy. Egy újrakomponálható nő.

De nem mondtam, amit kellett volna. Nem hallgattam el, amit el kellett volna. Miközben mindent elhallgattam. Soha egyetlen normális gesztus, egyetlen őszinte, egyetlen oda, neki, beléje szóló melódia. Kimaradtam, szándékkal ki, a másik élet egyszerre szükséztű és lócsogó verbalizmusából.

Nem kérdeztem rá konkrétan, amire konkrétan rá kellett volna. Közben nem töröltem ki a fölös kérdéseket, éppen a fölőseket, amelyek egyszerre kényelmetlenek a kérdezőnek és a kérdezettnek. Azokkal jöttem elő pl.: hogyan volt ezzel az adománylevél-legitimációval, kicsim? Hogyan szolgáltad meg? Milyen testrészek igénybevétele volt melegen ajánlott?

Nem figyelmeztettem, ha egyéb mondandód nincs, csak azért ne ülj a gép elé, mert nem értesz máshoz, mert ebből élsz. Te nem vagy esztergályos, és a munka nem intézi el önnön magát, nem alakítja ki a belső képet, nem szüli a kohéziót, nem formálja készre a látványt. Ez minden sorod. A *Variációk* is ez. Kár, hogy nem olvastam el időben. Az egyik kulcs. Álkulcs, mert valószínűleg nem az eredeti. A *Variációk* a versenyképtelen személyiség versenyztetése. Egy mozdulatlan, éhező hedonista mormog, aki főszerepre vágyik, de a szerepből, a figurához tartozó könyvből csak a cím- és a végyszavakat hajlandó megtanulni.

Ez van. Nehéz belátni, hogy igen.

Antiviktoriánus alapvetés VI.

Logója: száj, fogak, mosoly, a csurránó, tejszínű nektár, mindez zöld mezőben, ezüst csövekkel a háttérben, a háttérben fekete tornyokkal, két lábon állva hízelkedő farkas szukával.

Lecsupasztva: résnyire nyitott, fénylő ajkak, a közülük kivillanó hófehér fogvégek. A halál. Az egyik gyarmati lét felszabadít, megmutatja ki vagy, mi vagy, mi lehetsz, hogyan kerül ki a gyarmatosított személy fogalmi egységéből.

A másik gyarmati lét totális diktatúra, speciális gesztusrendszerrel. Kényére-kedvére kiszolgáltatva az elfoglalt terület(ek). A gyarmatosított alak tehetetlenül néz, minden korábbi világ megszokott és elfogadott harmóniája nélkül. A diktátor debilizálódott polip, teremtőereje nem több, mint amit belőled kiszív.

Minden elfogadható, mindent el is fogad a gyarmatosított test, amíg arról van szó, a konkvisztádor az ő, a gyarmati férfiú érdekeiben diktátor. A bajok akkor kezdődnek, ez minden viktoriánus kor forradalmi időszaka, amikor kiderül, sőt nyilvánossá is teszi, egy másik gyarmat is, egy harmadik is, egy negyedik is ott van, s az erőt adó nektárt mindegyikből szívogatja, mintha ez neki így járna. Mintha ilyen volna a világ puttói rendje.

Mondom: logója a száj, a nektár, ahogyan csorran az állra, a fehér fogak és az opál nektár. És ennek ideológiája.

A kettő együtt: halál. Egy halált szállító logó.

Antiviktoriánus alapvetés VII.

Tegyük fel ma a hazugsággal kapcsolatos utolsó kérdést, mert ezt mindig nehéz. A kérdés gyakran olyan formát ölt, mintha a kérdező természetére utalna. Természetesen megtalálható benne a valóság néhány jól elkülöníthető részegysége, ám ha így volna, akkor is a közös igazságok és a közös hazugságok közös felderítését célozza. Enélkül a hagyományosan indignált tisztázás nélkül sokkal bonyolultabb megtalálni egy adott tiszta tér kötelező szükségességét. Valami tiszta nagyon kell legyen ottan. És az ne egy új lepedő legyen a Sugárból. De mint a példa mutatja, gyakrabban nem sikerül, mint igen.

Nehéz volt rájönnöm, még nehezebb volt bizonyíték után kutatni ebben a speciális időszakban, de végül elfogadom a lazán kötődő tételt, a *primitív* embert hazugságai jellemzik legtisztábban. Meghatározzák. Lekötözik. Hazugságai úgy nőnek egymásra egymásból, mint a rákos sejtek. És így meg is találtuk az óhajtott tisztát. Hazugságot hazugsággal gyógyít, mással képtelen nyugton tartani a benne lévő bizonytalan és hitetlen állapot. Muszáj neki, kötelező enciklopédiaszerű rendszert állítani, s azt alkoholos-pederasztikus elméletekkel megtámogatni, muszáj kitálcálnia eszelős dolgokat, égi (ufo) szerelmet, buzeráns orvos szerelmét, mert tudja, hogy képtelen a ráció földi koordinátái közt, hús-vér emberrel normálisan viselkedni. A lidérces metafizika és a lidérces szorongás, és e két összetevő lidérces katyvasza.

Egyszerűbben szólva, a hazug ember csak hazug ember. A hazug gyakran emelkedetten szónoki, de az is pusztán másvilág, idegen, hamis. Eredménytelenség.

Antiviktoriánus alapvetés VIII.

A kiválasztott rendszerint képes rá, hogy hömpölygő, őszintének, bölcsnek és kiérleltnek tűnő szavakkal szólaljon meg, amikor más életére vonatkozó példázatokkal kell saját kiválóságát bizonyítania. Hogy büntessen saját szikrázó etikáját kiemelve. Hogy megsemmisítsen

a morál nevében. Hogy öljön, úgy is, fejben is, ha az ölésnek immár semmi szerepe, csak a mazochista kéjvágy, a rituálé kötelező produkciója. A színes, átgondolt, teoretikusan motívált rítus a summázat része. Nem hagyható el. De most nincs erő.

Háromnegyed nyolc van. Ebben a pillanatban értem haza.

Ha volna bennem tisztesség, ami nincs, még meg is köszönném a mai alapvetésben, hogy háromnegyed nyolc van, hogy *lehet* háromnegyed nyolc, hogy maga a háromnegyed nyolc egy túltreprezentált metafora, egy köztörvényes ösvény a bemerevült, öreg laktól fényes török tájképben.

Cifra, fájdalmas kapukulcs a cifra és fájdalmas török időkhöz.

Ha meg is köszönhetném, hát megköszönöm: köszönöm szépen.

Antiviktóriánus alapvetés IX.

Egy viszontagságos élet jutott, átlagos fronthelyzetben nem ér rá tökölni azon, meddig ér a hamis az igazban, meddig az igaz a hamisban, a kettőt miképpen ötvözi, hogyan éri az isteni világitómester fényrendszere.

Pillanatnyi érdekei — érdekei pillanata — szerint engedi közel, távolítja el, teríti a laticekre az öreg lepedőt, zárja az ajtót, akkor is, ha az önmagát csalhatatlannak tekintő ego viszolyogató, és egyre nyilvánvalóbb a tévedés kockázata, ha póker, ha kopka (háromból 1 esély, 33,333%), ha várakozik, ha kivégez vagy öngyilkosságot játszik éppen.

De csak az nem téved, aki nem dönt, aki engedi sodortatni magát, aki addig pörög a szárnyas körhintán, amíg a működtető el nem unja, meg nem szakítja a szárnyas pörgentyű és a tápegység közti kapcsolatot. Ő pedig száll tovább, lebeg, képzeletben zúg az elektromos, a képzeletben test pörög tovább. Pörgeti a lélek.

Kérdések nem hangoznak el, mert soha is volt miért kérdéseket fogalmazni. Miután a *bak* báljának vége, térvilágítás lekapcsolva. Mozart-lemez a dobozban. Utak sötétén, nincs merre menni. A madrigál, amikor *bak* kántálja egy másik *bak* háttérmentájára, kevés benne az igaz szó. A *bak* erre számol, amikor madrigált énekel. A *bak* pontosan tudja, a dallam nem, a hangsúlyozás nemigen, a tekintet még a hangsúlyozásnál is kevésbé hitelesíti a másik *bakot*. A *bak* egy közbülső arány pengeélén áll egy másik *bak*-kal, s a pengeél a bizalom. A ritka.

Vendégségben az „Időnek járása”-nál

Egy napon két hír.

Az első: a lakástulajdonos kérdezi, mivel idő előtt felszabadult a lakás, volna-e külön óhajom a szobák színét illetően, ezt sietve közöljem, mert még az őszi esők beállta előtt elvégezteti, a meleg őszi szelek és a többi, értem, gye; illetőleg kérdezzemeg Puttót, mert ha nem tudnék róla, a szobák statikus esztétikája többnyire a nők problémája, de ez csak akkor derül ki, miután beköltöztek.

Figyelmes. Tetszetős fogalmazás. Telefon: legyen minden fehér.

A második: jöjjön már a nő megbeszélte önéletrajz-skicce, november közepére felszabadul a főszerkesztői állás, pénz lesz, lakás is, de — mondja halkán a barátom — tudnia kell, milyen pályázati kiírást hozzon össze.

Jól van, mondom, köszönöm, mondom, kedves vagy, mondom.

Nem kedves vagyok, morogja, egy tökök lapot akarok végre.

Nem vagy kedves, mondom, de azért köszönöm és rendben, mondom, de nem mondom, mi van, nem mondom, a dolog lejárt, alanya megszűnt a térben, az még akkor volt, amikor volt, és amit mondok, amit nem mondok, mind sajnó némileg, elegánsan nem mondhatom, másképpen pedig nem akarom most, az étterem hosszú előterén Kaya Radio Sex Appeal zúg át téglapiros kosztümben, szétengedett lobogó hajjal, sugározva, nevetve, boldogan.

Benne a szemében: Kaya Radio Sex Appeal boldog. Szeretem, ha boldog velem a nő. Ha attól, mi lesz, ha attól, mi volt, ha attól, e kettőből áll a mostani pillanat, akkor azt szeretem. Ha gondolkodik, azt. Ha nem, csak éli, azt szeretem benne.

A hivatalnok zavartan nézi az árulkodó érintést. Nincs most energiám filológiai alaposággal kibontani a látványt. A régi energiák új gazdája megoldja az iszlám (török) veszélyt. Fűtülök minden másra. Főszerkesztés, szobafestés, ugyan.

Antiviktóriánus alapvetés X.

Ha sikerrel és a deklarált szándékoknak megfelelően elvégzed a korszakzárást (márpedig egyéb lényeges momentuma alig is lehetne ennek az egész szarnak), és napvilágra kerül minden eddig rejtve maradt ördögi terv, ami persze új és kellemetlen kérdőjelek nélkül soha nem történik, hogyan lesz újra színes a fakó, a harmadik vonal?

De ha mégis, a 100. stáció végére jutva akár fel is akaszthatja magát a hátsó falon előkészített, tiplivel téglába erősített kampóra. Meglehet, a 101. napon többet tud majd az „alapvetésről”, mint amennyire kíváncsi volt valaha is? Hát ez is a vállalkozás kockázata.

Az átstrukturáláshoz, annak pecsételés határozatához masszív combok és éhes valag kell (van), hogy az ellenőrzött figura akkor se lebegjen le talpazatáról, ha kiderül, egy buborék, semmi több. Mégis alálíbig a budiszintre. Ezerkétszáz acélszavak tömege, hogy a viharokban is megálljon, vagy elég egy háromszorosan összesodort madzag, egy prolongált borjúkötél? Kinek van erre, kinek, borjúköttele? Ember, ne támogasd, ne óvd és ne védeld, ami kedved ellenére dőlékeny, még ha jelentős műélvezetet is nyújt alkalmasint!

Antiviktóriánus alapvetés XI.

Októberi vasárnap délután. Halkan lapozom a pénteki lapot, nehogy megzavarjam Kaya Radio Sex Appeal délutáni álmát. Én is aludnék, de nappal egy óránál, inkább negyven percnél hosszabb nem igen sikerül egy végben. Ilyen a beidegződés, a fül, a szem, a kötelesegtudat közös vekkerórája.

Danilo néhány percre lapokra szedve küzd újra a laticelen (A. ír az Anatómiai leckéről), öreg plédeken, összegyűrt, elkoszolódott, duplán terhelt lepedőn. Danilo harcol, tollkással öldösi Tito felkent irodalmi belvilágát. Száll a füst, hül és melegszik a flakonokban Blondel bier, a hűtőben túlhül, az asztal mellett túlmelegszik. Az ajtó előtti mínuszokban bácskai szilvapálinka strázsál fehér literes üvegben a korrekció befejeztéig, a kutya tízpercenként körbevizsgálja, nem érti, mi lehet benne, mit tartalmaz, mitől olyan fontosságú, hogy megletetésére ráförmédtem, hagyja békén. A kutyára nem förmédek soha.

És száll a füst, mást nem is látok.

— Mi az, valami baj van? — nyitja egyik szemét Kaya Radio Sex Appeal.

Félszeggel mosolyog. Nyújtózik. Haja lecsusszan melléről, bimbója áll. Gyönyörű.

— Semmi, kicsim, nincs semmi. Aludj csak, főzök egy kávé, mire ébredsz.

— Jó — nyöszörgi kislányosan.

Külön hasáb*(Kaya Radio Sex Appeal)*

Ma, holnap és holnapután nem jelentkezik az ifjú jelentkező — mondtam neki, legyen szíves, ne jelentkezzen, ma, holnap és holnapután nem leszek úgy —, hajáról valahol a távolban szakadnak le a koradélótti samponok illatmolekulái, érzem, körülveszi, átszerkeszti a teret maga körül; nem telefonál, hogyan, milyen formában készülünk fel a szombatra, mi-féle technika szerint oldjuk jövő szombaton újra a jelentős korkülönbséget, közben ha jut idő, miképpen végezzük el egyéb teendőinket.

A nőnek igaza van. Jobb, ha elkerül. Jobban járunk, jobban, mindketten. Neki is vége éppen egy szerelemnek, nekem is, ráadásul harapós vagyok, mint a kutya láncon. Komoly darabokat tépek ki majd testből, lélekből. Mikor miből, mikor melyik esik jobban.

Külön hasáb*(Szerény tanítványi felvezetés)*

A külön hasáb valóban külön hasáb, egy másik „külön” ügyre vonatkozó mindenórás (mindenórássá váló), eltökélt, alapos, manipulációtól mentes reprezentatív folyamatábra. Nem dramatizálja, talán Demalgonként kapkodja be, mint a fogfájós középkorú, a fogfájós rosszkedvű, a fogfájós fogatlan oroszlán. Erről sem kérdezem. Ha ő kérdezne, azt válaszolnám, hülye vagy, főszerkesztő. De nem kérdez, én sem kérdezem, tiszteletben tartjuk a magánszférát, már amennyire így, hogy nekem diktál és káromkodik, ha nem akar lemenni a Csendesbe, engem küld sörért, de én sem akarok.

Kaya Radio Sex Appealt ráadásul személyesen ismerem. A főszerkesztőnél fiatalabb, de öreg palikra hajtott régebben is. Van ilyen nő, van olyan nő, fogalmam nincs, mit akarhatnak egymástól. Ha őszinte akarnék lenni, ami nem akarok, azt mondanám, az elmebetegség egyik fajtája mindkét részről.

*Szeretettel köszönti Önöket második szavával
Daniel, a „túlbugzó, ifjú” főszerk. h.*

Külön hasáb

A külön hasáb, miként az kiderülhetett az eddiegekből, Kaya Radio Sex Appeal kizárólagos reklámfelülete. De ma nincs reklám.

Illatok, borzongás, bizsergés van, két hosszú sötét hajfonat a főszerkesztő nyakába hurkolva. A különös lusta, elégedett boldogság zavara. És valami szinkópált, ám mégis változó ritmusú lebegés. Néhány centiméterrel a föld fölött, néhány centiméternyivel az ég alatt. Könnyed zongorafutamok hullámai, ernyedtsége.

Most kellene szép lapoldalt írni. De most minek szép lapoldalt írni? Volt, ami. Van, ami. Jön, ami jöhet. Történjék, ahogy képes történni (copy: Orác Szilva).

Külön hasáb

Jó tudni, hogy az élet nem véges, hogy minden elhagyott meleg hely mögött ott a sorban a másik, nem kevésbé meleg, és nem kevésbé érzelmmel teli.

Az ember azt gondolná, remélné, azt vágyja, hogy a viktoriánus kor utáni kor legyen szárazabb, de legalább félszáraz. Ehelyett: íme, Kaya Radio Sex Appeal levele:

„Kedvesem, Uracsám!

Végtelen a Te türelmed, csak sajnós a serital, mi mellett az időt múlatni lehet, fogyott el hamar. Hamarabb, mintsem az ünnepség az iskolákban véget ért volna.

Végtelen az idő, mely úgy múlik el, hogy nem érinthetjük egymást, egyetlen négyzetcentiméternyit sem tudok megpusztilni a bőrödön. Megint egy teljes hét, mit lehetne tenni, hogy ha nem vagy a hét rövidebb legyen, s a három nap, amikor vagy, végtelen? Végtelen a hülyeségem, ami állandóan arra készítet: telefonáljak, írjak: LÉTEZEM! Közben érzem, hogy tudod, mégis, tudni nem tudom, hogy tudod. Tudod-e, hogy tudod-e?

Nagyon várlak, agyon csókollak: Kaya R. S. A.

PS: vasárnap éjszaka elstéáltam felétek, láttam, ég a kisvillany, dolgozol tehát. De azért én várlak. Minek annyit dolgozni? Szeretni, szeretve lenni nem jobb, mint a munka a munka utánban?”

Külön hasáb

Testünk titkai:

A vajúdást, magát a születési fázist már elég régen keresem. A Csecsemőgyilkossághoz volt rá szükség, de amikor nem találtam autentikus, jól beépíthető válaszra, magam képzeltem el magamnak egy szülést, a kísérő fájdalmakat, a ritmikus összehúzóásokat, amelyek a méhcsatorna szükséges megnyílását segítik elő.

Őszintén be kell vallani azonban, a képzelet nem közelíti meg a tényleges fizikai fájdalmakat. Talán, ha szülök néhány örököst a jövőben, ha gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezem a gyerekszülést illetően, amire persze nem sok esélyem van, megkísérlem a Csecsemőgyilkosság vonatkozó fejezetét hitelesre szabni.

Mondom a vajúdást, mondok csak, mert a vajúdásnak eredetileg semmi köze nem volna sem Csecsemőgyilkossághoz, sem a Kaya Radio Sex Appealhez, de most minden erőszakos behatolás ellenére (átfedés, fedezetés) egy és ugyanazt jelenti: nem tudhatni, mit szül a váratlanul ágyra eriszkedő Kaya Radio Sex Appeal, de az agy felső része mégis folytatja az összehúzóásokat, tompul és élesedik, egyúttal az alsó rész (kisagy?) passzív és irányíthatatlan módon kitágul, hogy a magzat önállóan és külön kifejezett szándék nélkül átréselhesse magát rajta. Itt tartunk most. Lóg fejfelé. De még nem tudni, mi ez, ki ez, minek nevezzetek.

Külön hasáb

Mmmmmmmü — így ölel. — Mmmmmmmü!

Rövid ü-vel, csukott szájjal. Érdekes. Először lebénitott, csak nem fuldoklik, vagy ilyes, csak nincs valami hiba? De nem volt, én pedig néztem, figyeltem, lestem, örültem, mint a színházban. Egy tegnap még munkás, fárasztó darabnak ma örülsz, mert az értelmezés, a teremtőerő, a transzformációs környezet más.

Felvillanyozza az embert. Igazán. Engem nem könnyű, de amikor a selyem végre új értelmet nyer, az felvillanyozza azt is, aki külön soha nem nyúl bele, direkt nem ujjazza szét a konnektort a látvány és a mérhető elektromos töltés miatt. Régen nem izgat, ha nem izgat. De ezt a technikát, mint ha kutattam volna. Vártam legyen egy ilyen, elmondhassam majd, volt egy, aki így ölelt: mmmmmü! Zárt szájjal, résnyire nyitott szemmel, orron át lélegezve, haja az arcomon, könyöke a mellembe döfve.

Nem tudtam, elmondjam-e, de megteszem mégis, mert miért ne, én soha nem találkoztam vele, ez a mélyből, az érzékiség és a termékenység soha végig nem mért mélységeiből mormogó mmmmmü csodálatosan új, futkos a hideg a hátán. Elég rágondolni. Elegendő gondolni rá.

Külön hasáb

A *külön hasá*bban kint ülök kicsomagolva az ablak alatt. A keleti keresztfán. Kaya Radio Sex Appeal a laticelen szuszog. Fütök már. A légnnyíláson kiáradó meleg néha megérinti a karomat, meglengeti a szórt, orromba csap a szénmonoxid, és a tegnapok savanyúja. Nem várom, kerülöm a tegnapok savanyúját, mégis megteszi, kérés nélkül, bármikor. Az ülések, a keresztfa szálkái, amikor Puttó leültetett idekint. Nem Puttó. A közös örület. Az, hogy leölni a másikat. Az, hogy nem ezt akarom, nem így akarom, miért nem segítesz? Ha nem segítesz, megöllek. Őlj meg te is engem, ha nem segítesz.

Odabent a laticelen, az új fehér huzatba öltöztetett új plédek alatt kitakart combbal, csipője dekoratív ívével Kaya Radio Sex Appeal.

Éjszaka soha nem ülök ki. Éjszaka csak egy elszabadult időben ültem ki az amerikai szövölepkék ellepte kanadai nyár alá a keleti keresztfára, hátammal a rücskös falnak dölve. Soha, csak egy elmúlt, lejárt halott szakban. Most mégis vissza egy elszabadult gonosz idő halott, lejárt érvényű illatába.

Csak nappal ülök kint, éjszaka soha nem, éjszaka nincs miért. Ez, itt, most, indirekt ülés az éjszakában. A visszatérés.

Külön hasáb

Zanzibár, Kaya Radio Sex Appeal tegnapelőtti barátja felmegy a lépcsőn, lejön a lépcsőn, megáll a kanyarban, könyököl egy kicsit, tűnődik egy kicsit, lejön még egy kanyarnyit a lépcsőn, toporog, nem tudja, mit tegyen, felmegy a lépcsőn, könyököl a felső szinten, gondolkodik, lassan lelépdel, és újra fel. Néhány perc múlva felbukkan a diófa mögött.

Tegnap reggel Bánomban is láttam, fehér Suzuki, vörös ülészat. Apró, helyeske szőke fej, bánatos tekintet, tanácstalan mozgáskoordináció, romantikus sóhajok. Zanzibár lehet vagy huszonöt, huszonnyolc, ahogyan illeszkedik Kaya Radio Sex Appeal-hez.

Allt a parkolóban, nézte a teraszt, ahová időről időre kiülök egy Symphoniarára. A fél délelőttöt eltöltötte ülve, fejét törve, mit akarhat, ugyan mégis mit akarhat Kaya Radio Sex Appeal ettől az öreg pasitól. Szemmel láthatóan nem oldotta meg a feladatot, ezért a hosszú, klasszikus forma: az időnek megszűntetése, miként ezt a szerelem klasszikusan oldja. Fel, az idő testét.

Más kérdés, én mit akarok Kaya Radio Sex Appeal-től, hosszú hajától és hosszú villás combjától, forró, nedves öbleitől, kélgyőjelleggel bíró nyelvétől, mely nem ismer határt, nem ismer lehetetlen. Merthogy ez sincs eldöntve még.

Ha tudnám, kérdeznék Zanzibártól ezt, azt. Mit szeret Kaya Radio Sex Appeal, hogyan szereti? Mire gerjed? De nem tudom, miféle tervek, miféle távlatok (hát semmifélek, döglött tojás), kis nyál a távlatokban, ki nyálazás és nyáladás, amíg egyszer csak már azt is el nem unom, és vissza nem térek a csendes, nyugalmas szombatokhoz, vasárnapokhoz, ahogyan ezt Bellával gyönyörűen megszoktuk. Áthidalás. Pótcselekvés. Veszett fejsze rokokó nyele. A pótcselekvés mindig veszett fejsze túlfaragott nyele. Ha nem ez volna, legalább egyszer alaposabban megnézném Zanzibárt, az elődöt.

De ő nem érdekel. Zavar. Terhemre van. Azon túl semmi.

Majd mondom Kaya Radio Sex Appeal-nek, hogy szoktassa le rólam a régi fiút, mert mit mondok majd kedvest, szépet neki, ha nem érint az ő lépcsős valósága, a tűnődő, meghökken, a

helykereső. Férfi, mondom majd Radio Kaya Sex Appeal-nek. Ha két férfi beszél meg egy nőt, az értékcsökkenést okoz mindhármuknál. De legnagyobb mértékben a nőt értékeli le. Ne legyen nekem itt a lépcsőkön föl és le, mondom majd, ha eszembe jut. De nem jut eszembe.

Latens poézis 2.

199. novemberétől előbb lopva és fokozatosan, majd január-februártól nyíltan, erőszakosan berendezkedő viktorianizmus — magáról azt állítván, ő a déli érzékiség felkent küldötte, egyetlen érvényes honi képviselője, a történelmi szükségszerűség személyre bontott univerzálitása, az érvényes progresszió bioegysége — befolyását minden jelentősebb eszközre, időre, jövedelemre kiterjeszti. Az életre, hogy félreértést ne.

A hatalomra kerülő diktatúra (miként a diktátorok) eredendően a nép jóindulatának megszerzése érdekében mutatkozik olyan természetűnek, amelyről feltételezi, a *nemszeretlem* diktátor a fentiekben felsorolt tulajdonságok birtokában válik *szeretlem* diktátorrá (pl. Néró, Mussolini, Rákosi elvtárs), e tulajdonságok birtokosaként él a nép (az egyetlen személy alkotta a néptömegek — előfordul ilyen) paradicsomi szívében.

Mindazonáltal a látszólag közös választás és a demokratikus „intézményrendszerek” álcája mögött az önálló gondolkodás, a személyes akarat megtörése, a múlt eltörlése, és az érzelmi motivációk totális birtoklásának vágya rejtőzik.

Mindez világos, félreérthetetlen formában jelenik meg az első percekben, de ahhoz, hogy a viktorianizmus új „magyar” domíniuma tudatában legyen annak, mi történik vele, miféle erők játékszere, előbb fel kell ismernie, hogy a folyamat végeredményeként nem lesz hová hátrálnia. A folyamat lényege az, hogy az összes menekülési útvonalat aláaknázza, s az új „magyar” domíniumot felszín alatti és felszín feletti kincseitől megfoszta, azaz megsemmisítse. Akinek semmije nincs, csak a diktátora, nem választhat: boldog alattvaló.

Ahhoz hogy az új domínium megértse a „szolgák háza” rejtett értelmét, tisztázni kénytelen a különös, nehezen tárolható, mozgékony tartalmú fogalmakat, helyükön és helyiértékükön értelmezni a hozott, eredendő zűrzavart. Tudatosítania kell, bármennyire is elfogadhatónak, sőt kötelezően elfogadandónak ítéli bizonyos helyzetekben a viktorianizmus hiányra építkező kíméletlen tervgazdaságát, eltökélt szuverenitását, egy (kinek rövid, kinek hosszú) idő után a személyes esetlegesség és a játékszer-metódus dominál.

Nem rövid és nem hosszú idő után kiderül, ha egy diktátor csak eszköznek, húsnak, pompás útját klozettkab (budiban) végző rántott potykanak tekinti az elfoglalandó kis nép területi és nemzeti integritását, ott a kis nép harcolni kényszerül. Ám amint ez bebizonyosodik, a diktátor bármennyire igyekszik is, bármennyire alázas, jellemes és becsületes a cél alá sorakoztatott formális szórendet illetően, alóla egy (nem rövid és nem hosszú, kinek rövid, kinek hosszú) idő elteltével előharsog a szenvedély. Elsőpri a függetlenség vonatkozó lehetőségeit, végérvényesen megszünteti az korábban elfogadható addíció kötelező realitását.

A dolog működhetne az addíció reménye nélkül is. De minek? Ekkor már nincs más, nincs mellékes megoldás. Vagy túrni a törvényt, melyet öntudatlan ostobasággal vállalt magára (nevezett domínium), vagy valami felsőbb hatalommal (pl. Kalapos József segedelmével) eltöröltetni az örökös jobbság intézményét, és az óhajtott törvénycikkely megjelenté után (Magyar Közlöny) selyembe és bársonyba öltözve a bal kettes páholyból századszor (együtt először) végigborzongani a Don Giovannit. De erre — II. József, Magyar Közlöny — az rögzült konzumációs gyakorlat folyamatos jelenléte miatt szinte semmi esély.

Latens poézis 3.

Igen. Ki szeret vendégségbe jární, ki, akkor is levenni a cipőt, amikor nincs kalkulálva, amikor csak egy kocsmafutás, egy otthoni, kikopott, pókhálószerű zokni, egy más irányú alsógatyá, amikor nincs Dante beiktatva az agyba, nem jár poklot az ember, ha nem jár, ha nincs beírva előre egy határidőket tartalmazó számárfüles naplóba.

És egyáltalán semmi, csak egy kocsmafutás, közbeiktatva a tévedéseket is szívesen historizáló Bazilika-ima, hogy ne történjen baja, ne történjen bajunk, ne történjen egyáltalán semmi, se jó, se rossz, se jó-serossz, se vele, se velem, semmi ne történjen addig, amíg meg nem érkezem: és vissza az esőben, az orr mellett kétoldalt, a szemöldökről, a bajuszról lecsusszanva, az áll dombját megkerülve, a hímálódzó szemüvegbe esik csörömpölve az eső, amikor végre egy helyijarat táblája, a menetrenddel; mindig ez a menetrend, indulni, maradni, elérjük-e még, vagy már régen lekéstünk róla, érvényes-e még a régi menetrend avagy a régi is új, vagy a tegnapi és a mai, már tó áll az üveg mélyén, iszapos, unikumcseppes, sörfoltos tó, a vékony fémkeret a gát, nem látom a párás műanyag mögött a számokat, az időpontokat: x 91 98 105 40 91 tartam nincs, allegóriák nincsenek, számok vannak, hústömeg, a gát megtartja a vizet, a papírzsebkendő elázva.

Ez a gát megint és mindig.

Hányd át a gátat, mondja az Idő, amikor vendégségben járok nála. Újra kocsmafutás éppen. Újra az esztergomi Bazilika. Benne az imahely. Mögötte a hegyoldal, a helyijarat olvashatatlan táblája, ugyanaz az őszi eső, ugyanazok a szaporodó számok, a termékenyítő számok, a mindent pótló tömeg. Hányd át a gátat, mondja az Idő, akinél vendégségben járok. Nem akarom levetni a cipőmet. Nem vagyok kíváncsi már a kedvességre, a mosolyra, a csókra, amit jövet menet oszt, két kézzel szór, mint akinél soha nem ürül a zsák. Hogy csodálkozik majd, milyen rémülten néz a következő vendégre, aki elmozog az iszamlós karok elől, aki azt mondja, itt ballag mögöttem valaki két óra spéttel, menj már a francba, hallod-e, olyat akarok, aki nem pazarolja csókjait, nem ad úgy akárkinek, bármikor.

Nem olyan.

Hm.

Hányd át a gátat, mondja az Idő, akinél megint vendégségben, pedig úgy tűnt, marad a jelen, a múlt megszolgált helyére kerül a zsokékkal, a suhanókkal, a park bugyogóba tévedt penészes leveleivel, a lekoptatott térdek fájdmával, az örök vidám ígyekezettel.

És most áthányom a gátat. Belekapaszkodok valami középkori falrészletbe, ahol még szegény Balassi is hányt a pimpós török bortól, és hörögve átvezetem. Harmadszor szólít fel az Idő, áthányom, egye franc, pedig nem szív szerént való a dolog a sörökkel, az Unikummal, a száraz töpörtyűs pogácsa kaparós darabjaival. Be a sötétbe, ahonnan való, be a hangyáknak, kóbor kutyáknak, és jöjjön közel a többi, aki rászolgált.

Várok, amíg lecsöpög a rég vágott bajusz. Várok, amíg a gyomor remegése a hirtelen ürüléstől lelassul. Lassulj, morderülök rá, kipörögsz, nem talállak majd, ha kollenél. De a gát áthányva göggel, már a pöndörítés is sikerül, megáll a pöndörített, ahogyan hagyom, látom a póznát is, rajta a menetrend, keresem rajta az irányt, merre? Gótikus rajzú betűk: kisbetűk, egymásba érők, végükön, elejükön összeérintkezve: ház, ház, milyen ház?

Ez kibaszás, mondom tele derűvel. Régen nem történt hasonló (hasonló tele-derű, paraderű), megért az ideje tehát a kibaszásnak.

Ki gondolná, a menetrend helyén lejárt érvényű kérdések dolgoznak és okoskodnak a házról, misztikusan, mint a falábú kasztíliai trónkövetelők, amikor végigtotyognak egy hajnali falusi kocsmá budiba vezető téglalaösvényen.

Latens poézis 8.

„Csak az zavar e semmiben, miért nincs bűnöm, ha van” — teszi fel a kérdést Puttó egy magyar klasszikust idézve. Az idézet és a kettős fenekű feljajdulás nyomán feltárul egy egészen másfajta vidék, a hömpölygő gyermekkor utópisztikus valósága, egy védet kis közösség, ahol az emberek öröktől működő belső ritmusuknak megfelelően élik az életet, végzik dolgot, nyugodalmas, bibliai egyszerűséggel nem vesznek tudomást a világ más irányú értékrendjéről, viszonyulási módozatairól.

Erről álmodik. Arról, hogy a természet rendje határozza meg mindennapjait. a gyermekkor ízei, a gyermekkor néha fájdalmas máskor örömteli rendje visszatér. és ez az öröm döntse el a kitesztítást, a furcsa dolgok helyét.

Arról álmodik, őt mindenki elfogadja, mert bűnei nincsenek, ha mégis, az elsősorban szofisztika, másodsorban az izgalmakból és az öntörvényű exhibicionizmusból eredő, a belső emigrációs szemlélet példázatos, másképpen érlelődő szubsztrátuma.

Azt mondja: Jó vagyok. Ki nem érti? Miért nem értitek az én nagy jószágomat? Csoda, ha pánik? Csoda, ha türelmetlen és vad, akinek így alakult?

Azt mondja: de ha nem, és már sehogyan sem, engem ti csak ne oldozzatok fel, feloldozom magam halottaimmal, ha úgy akarom. Velem se Isten, se ember ne fáradjon tovább. Így történik, ha történik még valahogy. Így esek, ha esik még valahogy.

Latens poézis 9.

És ha elhúzódik? Kellő életöszönnel rendelkező férfiú kormányja úgy irányítja nemi külpolitikáját, hogy soha ne kerüljön kiszolgáltatott helyzetbe. Úgy intézi, soha ne kerüljön az *előkelő idegen* főnévi meghatározás hatatálya alá. Ha van, ott van. Ha nincs, nincs ott. Ha ablak, ablak, nem mennyezeti freskó, kéretik a dolgokat nem összekavarni.

Az angol hagyomány szerint másod és harmadrangú szalonokban igen nagyon keresik az angol földön szabadságukat, emigrációjukat, menekült státusukat töltő idegen hercegeket. Közép-európai pártfőtitkárokat, szerb mészárosokat, egzotikus orosz hercegeket, hazavesztett tudósokat, és a többi, Európa törvényen kívül szorult barbár belsejéből származó extremitást.

A legenda szerint a diktátornő férje — akit a közmegítélés meglehetősen hülyécskének tartott, nem fogadták szívesen az elit klubok estélyein több oknak köszönhetően (erről majd máshol, később) — gúnyneve az adott korban a leértékelő distinguished foreigner.

Talán e királyi kapcsolat hatásából vezethető le a viktorianizmus túlzásokra hajló mellékterméke a köznépileg tisztán elfogadott melléktermékek mellett: a diktátor maga is kedvelte a futó nemi különlegességeket, úgy vélte, ha a férjet nyugtatja az abnormis, legyen, jusson neki is, hátha titkos gyógyír. Ezek a szálguldó történetek ellentmondtak a királyi család századokon átívelő önértelmezésének: Isten adta nekünk ezt a nyugalmat (deus nobis haec otia fecit), mert a márványba vésett feliratok ellenére nyugalom nyema. Mert nyugalmat játszani tehetségnek is nehéz, ha nem ismeri a hitelesített részarányokat.

Nem érteni. Érteni, de nem érthető. Ha valami legyúr a sárga, vegyítiszta agyagig, azt lehet ugyan értelmezni, stilizálni bármiféle klasszikus teória szerint, de mi van, ha érintetten toporog ott valaki (egy testületileg — testileg — érintett pasi), aki a kérdés lényegét sem érti? „Hogyan mondd? Ismételd meg, légy szíves!”

És ha nem érti a kérdés lényegét, a magyarázatot hogyan is fogná fel, szegény. A pillanatot jellegzetesen tarkovszkiji, elnyújtott, sötét, árnyas, bár nem annyira absztrakciós, talán mert remeg benne a gyomor. A nyersfordítás, amelyet magának, fejben a következőképpen vet papírra első változatban imígyen néz ki: hogyan lehet barátilag, a pillanat hatása alatt mással baszni annak, aki az én kedvesem (a költői kérdés palócföldi modorban zeng, alig megsüllyedve a teoretikában, mindenfajta vámkedvezmények pecsétjével). De persze nem érti, miért nem érti, elhúzódik. A bánatba. Hogyan diagnosztizálja ezt, aki barátilag, a pillanat boros vonzatainak határa mással baszik, miközben várja őtet a kedvese?

Kérdés. Kérdőjel.

Mondjuk azt, nem akarunk mondani semmit. Mondjuk azt: nem gondoltam, hogy ellenségek is lehetnének. Ha nem gondoltam, hát ne legyünk. A kurva életbe, mit állít egy kérdés megint, hát vagyunk.

Pénteki vendégségben az Időnél

Ezt az klímát, ezt a gyönyörű őszt azért hozta össze Isten hétvégénkre, azért szerkesztette napfényesre, madárzajosra, azért a lenge lég, hogy a párnahuzatok, a véres lepedők, a romos pokrócok megszáradjanak estére.

Miért, ugye, miért? Talán miért, vagy konkrétan miért? Legyen „konkrétan miért”.

Az öreg plédeken Puttó rövidke, szöke hajszájai, illata. A fény különös szögére reagálva néha előgöndörödnek öle elhagyott vörös bolyhai, egy-egy meggondolatlan lebbenés előcsalja öle itt hagyott, korabeli sültalmaillatát.

Kinyitom a szekrényajtót, ott lapulnak véresen összehajtogatva az otthonról lopott lepedők. Rajtuk mindazzal, amit nem akarnék ismételni. A befelé fordított vérfoltokkal, ezeket sem akarnám ismételni, bár ő — a vér — nem zavar különösebben. Nem keverek össze semmit. Egy ideje újra nem keverek össze alapolgokat, alaptestet alapérvénnyel. De a véletlen erőszak kóbor esélyét sem akarom fenntartani ma, egy új méz új holdjában, hogy akár egyetlen másodpercre, egy hussanársra betévedjen a tiltott területekre, mert ha máshoz nem is, ehhez nagyon ért, ez a szakmája. Betévedni, bekószolni, elrugaszkodni egy újabb suhanó kanyarra, mely újfent szakmájának nevezhető.

Kiforgatom a szekrény zárt területét, ahol Puttó erjed. A véres foltok, a múlt idő térképei megnöttek, kiterelvényesedtek, tompult a vad vörös. Nézem, minek van értelme. Mi maradjon, mit dobjak ki. Mit ne lásson Kaya Radio Sex Appeal, a szivárványos pele.

Szétválasztom a fehéreket. Ezeknek nagy, csorba zománcos vödör, hypo, Ariel, forró víz. A plédeket, a régieket — az újak puhák, illatuk gyári, szinte senki nincs még rajtuk — műanyag hordóba, forró víz rá, Ariel.

Kaya Radio Sex Appeal szagtalan, színtelen, amíg szaggal el nem látom, színnel át nem kenem, mint a gáz. Kaya Radio Sex Appeal-en magamat szagolgotom, ha szagolgotni akarom, nem mást, ha szagolgotni támad kedvem, nem más férfiak elmúlt éjszakáját, nem párhuzamos bakok mozdulatban, gesztusban, szemvillanásban maradó vircsaftját.

Kaya Radio Sex Appeal ez meghatározza. Neki, ha nem akarom, jöjjön, azt mondom, ne gyere. Nem magyarázom, nem értelmezem, nincs benne elnézést kérő hangsúly. Ha nem akarlak, ne gyere. Ennyi. Nincs benne, öreg vagyok, beteg vagyok, fáj a hátam, nincs benne, határidős dolgom van, nincs benne, nem szeretlek, de az sincs, soha nincs, szeretlek. A szív nem szerepel.

Most péntek van, lenge szél, szikrázó őszi nap a féktelen kék égen, előtte eloson egy-egy áttetsző bárány. Fertőtlenítő nagymosás van, a dolgok végérvényesítése folyamatban. Hypo. Ariel. Forró vizek van, hab apró, fehér gyöngyökből. Bánat van és öröm van. E kettős lágyan ringó egyensúlya van.

A méz holdjai

Többször próbálkoztunk a reménytelen feladattal, hogy a méz holdját, annak megismételhetetlen pillanatait regisztráljuk. Azért, hogy túl a lázas időszakon hitelesen felidézhesük. Igaz, önös érdek, igaz, csendes hátszándék, igaz, veszett fejsze nyele. Igaz. Minden igaz. Az is, amíg az ember él, reméli, egyszer sikerül. Miért is ne sikerülhetne? Egyre pontosabban látjuk a következményeket. Az események előtt tudjuk, mi következhet miből. Tudjuk a holnapot. Látunk odabent is. Könnyedén kezeljük a radikális tendenciákat. Ugyanígy a romantikus tendenciákat. Ha el is veszítjük a tisztánlátás képességét egy-egy aktus idejére, nyomban visszafordul a kimért, uralkodó alanyiség. Az én, az engem, a nekem. Mindez természetesen azért, mert a tapasztalati törvények szerint, ha nem „az én, az engem, a nekem”, akkor az „ő” következik, ami nem mindegy. Jó, ha tudomásul vesszük. Jó, ha mindezt előre belekalkuláljuk a mondatokba, a szignifikáns mondandóba, a koordinálatlan közös létbe (az édes méz egyszeri holdjába).

Lehet, éppen e tudás, a következmények időszaki szorítása foszt meg bennünket attól, hogy másnap visszaidézhesük a visszaidézhetetlent. Pedig mindent, mondom, mindent megtettünk, hogy tudjuk, mi volt ott az a gyönyörű, az a hat páros kör az adótorony magasában, párhuzamos síkban a helyi egerészölyvvel, a fordulékony seregélycsapattal.

Előfordult, hogy hangfelvételt készítettünk, hogy filmet, fotósorozatot. Megegett, napló, pofátlanul, szak- és szentenciaszerűen, azonnal. Megkeresni a legmegfelelőbb szót azonnal, amíg él és lüktet a perc. És mégsem. Nincs válasz, miért működik, mikor működik, s amikor működik, miért működésképtelen.

Szalomműfaj, igaz.

Sajnálatosan szalomműfaj a történet elhelyezni a zúgó pillanatban, elraktározni térben és időben. Nem várni erjedésre. De már olyan is volt. Várakozás, türelem, alámerítkezés, és akkor sem hozta a várt sikert. Végére is nem tudni, lehetséges-e ily módon klasszicizálni, elhelyezni, formába rendezni a jelen matalizikusan kiheverhetetlen átrendeződését.

Talán ennyi: a *méz holdjai* — elég is. Ez fordítható. Nincs mit ragozni rajta. Nincs mit kutatni mögötte.

Ember az októberi szél mögött, ebben a mézben, a házunk tájában.